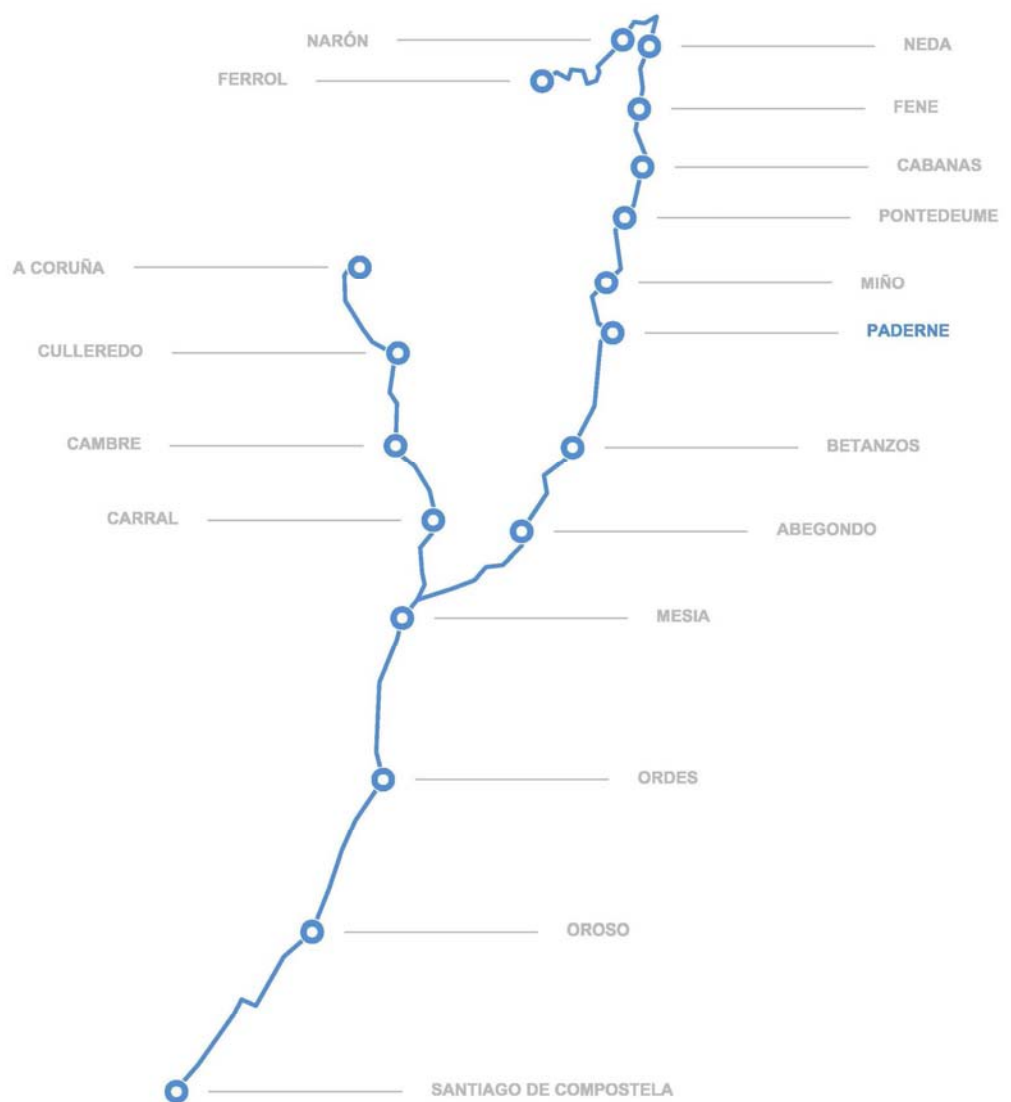




concello de **PADERNE**
separata 08



XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA
DIRECCIÓN XERAL DE PATRIMONIO CULTURAL



UNIÓN EUROPEA

**FONDO EUROPEO DE
DESARROLLO
REGIONAL**
"Únha maneira de facer Europa"

ÍNDICE

1.	CRITERIOS PARA A IDENTIFICACIÓN DO TRAZADO E TERRITORIO HISTÓRICO.....	1
1.1.	CRITERIOS PARA A DELIMITACIÓN DO TRAZADO	1
1.2.	CRITERIOS PARA A DELIMITACIÓN DO TERRITORIO HISTÓRICO	2
1.3.	DELIMITACIÓN GRÁFICA DO TRAZADO	3
1.4.	BASES CARTOGRÁFICAS.....	4
2.	ANTECEDENTES HISTÓRICOS	5
3.	DESCRICIÓN E XUSTIFICACIÓN DO TRAZADO.....	6
3.1.	DESCRICIÓN DA PROPOSTA	6
3.2.	XUSTIFICACIÓN DA PROPOSTA DO CAMIÑO	7
4.	ESTADO DE CONSERVACIÓN DO CAMIÑO	10
5.	DESCRICIÓN DO ÁMBITO	13
6.	ELEMENTOS PATRIMONIAIS VINCULADOS AO CAMIÑO DE SANTIAGO	14
7.	ANEXO FOTOGRÁFICO (2010-2012)	16
8.	ANEXO PLANOS	24



XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA
DIRECCIÓN XERAL DE PATRIMONIO CULTURAL



**FONDO EUROPEO DE
DESARROLLO
REGIONAL**
"Unha maneira de facer Europa"
UNIÓN EUROPEA

1. CRITERIOS PARA A IDENTIFICACIÓN DO TRAZADO E TERRITORIO HISTÓRICO

1.1. CRITERIOS PARA A DELIMITACIÓN DO TRAZADO

Boa parte do itinerario coñecido como Camiño Inglés é coincidente cos Camiños Reais que comunican as cidades de A Coruña e Ferrol coa de Santiago de Compostela. A metodoloxía executada no proxecto de delimitación que conduce a este expediente ten en conta este feito, sendo a existencia de vestixios funcionais do Camiño Real o principal criterio para a delimitación do trazado.

Os criterios específicos de delimitación da traza principal do Camiño Inglés son:

- Recuperación das trazas conservadas do Camiño Real alí onde exista.
- Para dar continuidade ao camiño tradicional nos lugares onde este teña desaparecido buscouse unha traza funcional, capaz de asegurar o tránsito, que discorra por camiños públicos, que siga a mesma lóxica territorial dos camiños tradicionais e que, ademais, posúa os seguintes valores:
 - Valores patrimoniais de todo tipo.
 - Valores medioambientais, en estreita relación coa paisaxe cultural, pero que contemple tamén aspectos fisiográficos e de relevo.
 - Seguridade para o tránsito de peregrinos, nas súas diferentes modalidades.

Ademais da traza principal, a delimitación abarca trazados de vestixios históricos e trazados complementarios:

- Os trazados de vestixios históricos están compostos pola traza do Camiño Real desaparecida pero da que hai constancia documental, ou ben traza conservada pero non transitable ou non funcional.
- Os trazados complementarios son aqueles que, na mesma liña de tránsito da peregrinación, permiten o acceso a lugares significativos ou salvan pasos con difícil continuidade para o camiñante.

TRAZADO DO CAMIÑO



Comprende a delimitación realizada en virtude das consideracións anteriores. Será o Camiño Delimitado e polo tanto o que establece a Lei 3/1996. O seu percorrido será continuo dende os Concellos de Ferrol e A Coruña ata Santiago de Compostela.

TRAZADO DE VESTIXIOS HISTÓRICOS



Traza do Camiño Real desaparecida pero da que hai constancia documental, ou ben traza conservada pero non transitable ou non funcional.

TRAZADO COMPLEMENTARIO



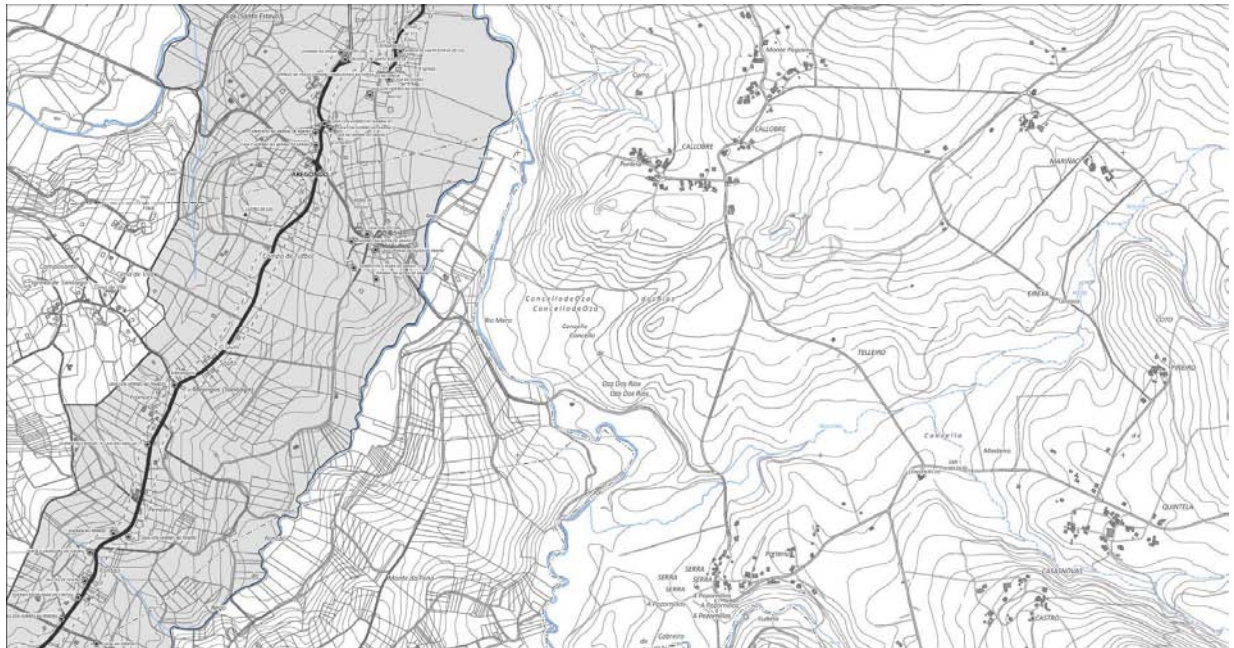
Trazados que, na mesma liña de tránsito da peregrinación, permiten o acceso a lugares significativos ou salvan pasos con difícil continuidade para o camiñante.

1.2. CRITERIOS PARA A DELIMITACIÓN DO TERRITORIO HISTÓRICO

En xeral, a delimitación ten como referencia unha banda mínima a cada lado do camiño duns 100 metros, engloba as áreas de protección dos elementos patrimoniais próximos ao camiño e os núcleos de poboación polos que pasa o camiño ou que se atopan na súa contorna inmediata.

Diferéncianse tres ámbitos que argumentan a delimitación:

– Áreas rurais nas que se conserva a paisaxe cultural tradicional.



Imaxe da delimitación no Concello de Abegondo.

– Áreas rurais nas que a paisaxe cultural tradicional foi substituída por paisaxes de enxeñaría agraria. Atendendo a criterios de visibilidade e de elementos culturais e naturais próximo, inclúense as parcelas catastrais.



Imaxe da delimitación no Concello de Oroso.

- Áreas urbanas nas que o crecemento urbanístico borrou a paisaxe tradicional. En xeral, conforman o territorio as parcelas e espazos comúns públicos lindeiros co camiño.

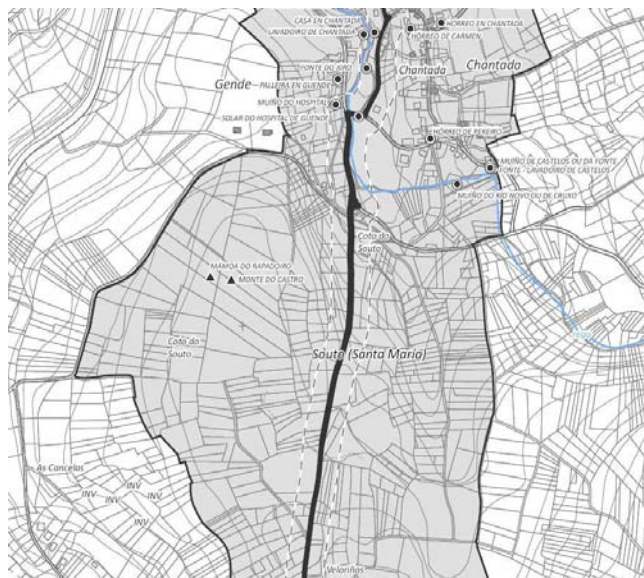
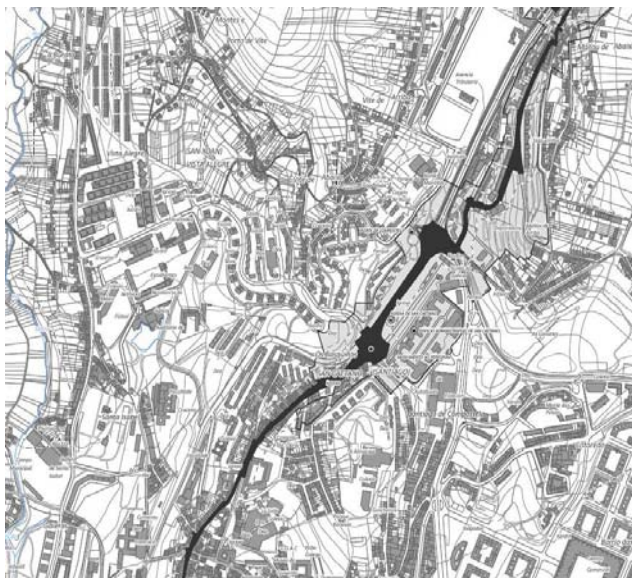


Imaxe da delimitación no Concello de A Coruña.

1.3. DELIMITACIÓN GRÁFICA DO TRAZADO

A delimitación gráfica do trazado levouse a cabo tal e como se establece na Lei 3/1996. Segundo o establecido por esta, nos artigos 6 e 16, a delimitación do Camiño estará constituída pola plataforma por onde discorre, tendo que delimitarse unha zona lateral de protección do Camiño de tres metros a partir das arestas desta e unha zona de protección do contorno de trinta metros a partir da mesma aresta.

Naqueles casos nos que haxa que recuperar tramos do Camiño, e segundo o artigo 1, a anchura virá constituída por unha franxa de, polo menos, tres metros. Cando o Camiño discorra por pontes formará parte deste o terreo ocupado polos soportes da estrutura.



Imaxe da delimitación gráfica do trazado nos Concellos de Santiago de Compostela e Paderne.

1.4. BASES CARTOGRÁFICAS

As bases cartográficas constitúen un elemento imprescindible para a plasmación gráfica da delimitación que se pretende levar a cabo. Seguindo un criterio de homoxeneización da cartografía a empregar para todo o territorio obxecto de estudo empréganse dúas fontes de información: a cartografía 1/5.000 da Xunta e as extraccións a data de xuño de 2012 das bases catastrais dos Concellos obxecto de estudo.

Con estas bases cartográficas melloradas a escala de traballo empregada para a delimitación foi 1/2.000, se ben a escala xeral de representación empregada é 1/10.000.

De cara a identificar os trazados de carácter histórico empregouse a ortofoto correspondente ao voo e catastro do ano 1956 así como, entre outros, cartografía variada do século XVIII, o mapa eclesiástico de 1825, a Carta Xeométrica de Galicia de Domingo Fontán de 1845, o mapa do exército da provincia da Coruña de 1884 así como o itinerario militar do mesmo ano ou a serie cartográfica MTN 50.000 dos anos 1929 a 1949 do Instituto Xeográfico Nacional.

Para os traballos de delimitación empregáronse ademais as ortofotos máis recentes dispoñibles do ámbito obxecto de estudo. Para iso se ha contado co voo do PNOA correspondente ao ano 2008.

2. ANTECEDENTES HISTÓRICOS

O territorio no que se sitúa o actual municipio de Paderne, pertenceu ao señorío dos condes de Andrade. No antigo camiño de Betanzos a Ferrol, sobre o Lambre, consérvase unha das sete pontes que mandou construír Fernán Pérez de Andrade “O Bó” a finais do século XIV

No lugar de Chantada, existiu un hospital para a asistencia a peregrinos, o Hospital de Guende. Hai documentación que así o testemuña, como a visita que realizou o 8 de Febreiro de 1895 Don Tomás Estronge, Bispo Visitador Xeral do Arcebispado de Santiago. Tamén o 13 de Agosto de 1608, visitou o hospital Don Francisco de Vera, Bispo de Medauro e Visitador Xeral do Arcebispo de Santiago. No transcurso da visita, interésase por este hospital, e segundo consta no Libro de Visitas do Arquivo Parroquial de Santa María de Souto, indica: *“Hospital de Guende, Juan de Guende, que vive en el dicho Hospital, el qual hesta obligado a decir las dichas missas y a recevir los pobres que quisieren aposentar en el dicho Hospital...”*

O Padre Sarmiento na súa viaxe a Galicia de 1745, cita Guendo (Guende) para situar a localización onde houbo un hospital. Detalla que só quedou un sepulcro que está no mesmo camiño e unha parede cun crucifixo e ao lado a seguinte inscrición:

Este espital mandou facer o Méz.....e

Año de MCCCCXLV

Elisa Ferreira cita na súa recompilación dos camiños medievais de Galicia, o antigo hospital de peregrinos na ruta que unía Betanzos con Cedeira.

3. DESCRICIÓN E XUSTIFICACIÓN DO TRAZADO

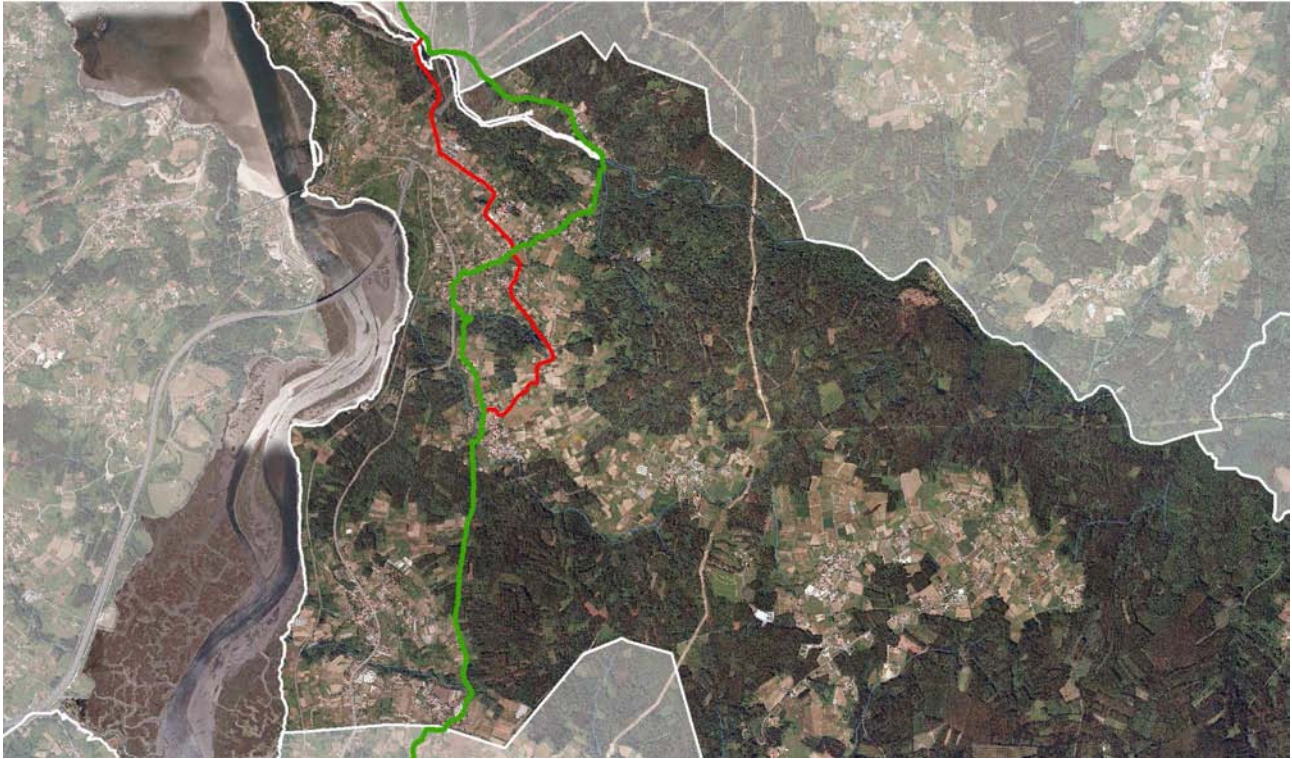
3.1. DESCRICIÓN DA PROPOSTA

A ruta xacobeá introducese no municipio de Paderne a través da estrada AC-4804, que discorre en paralelo ao río Lambre. O tramo final deste río forma un pequeno val no que se alternan masas boscosas con leiras e vivendas unifamiliares. O peregrino chega á ponte Vella de Lambre, unha das pontes mandadas construír por Fernán Pérez de Andrade. Esta ponte pedra do século XIV marca o inicio do ascenso cara ao núcleo de Lambre, na Parroquia de San Pantaleón das Viñas. Sempre con firme pavimentado, o trazado gaña altura constantemente entre arboredo disperso e noiros cubertos de herba.

A ruta pasa polo núcleo de Trasmil, onde se conservan edificacións tradicionais con corredores de madeira. Xa en descenso, o trazado atravesa Porto de Arriba e diríxese cara á estrada N-651, pola que se transita un curto tramo, en dirección a Betanzos. No devandito tramo pásase por Porto de Abaixo e posteriormente toma unha curva da antiga estrada e a través dunha pequena estrada comeza o ascenso da costa de Matabalos. Esta costa presenta unha forte pendente e trepa entre noiros e bosque autóctono ata chegar a leiras e prados próximos ao núcleo de Chantada.

O peregrino pasa de maneira tanxencial ao núcleo de Chantada, onde estivo situado o Hospital de Guende. Superada esta poboación, continúaase por unha estrada veciñal que ascende con decisión entre noiros e arboredo, en marcada dirección sur. Deste xeito, chégase ao Lugar de Francés, dende o que se poden contemplar amplas vistas da ría de Betanzos. Inmediatamente despois o trazado chega ao núcleo de Gas, o cal é limítrofe co municipio de Betanzos.

3.2. XUSTIFICACIÓN DA PROPOSTA DO CAMIÑO



Superposición do trazado de 1997 e trazados do Camiño, complementario e trazado con vestixios históricos Paderne. Elaboración propia

TRAZADO DO CAMIÑO



TRAZADO CON VESTIXIOS HISTÓRICOS



TRAZADO COMPLEMENTARIO



TRAZADO 1997

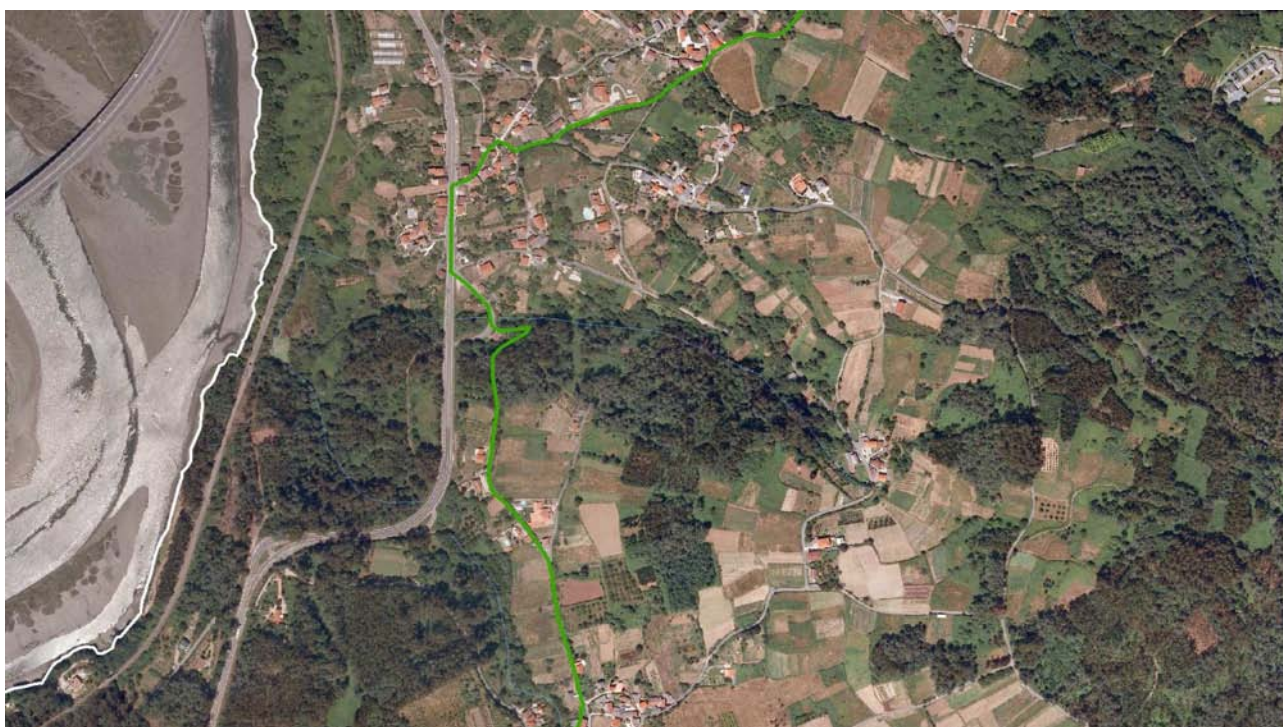


O trazado do Camiño proveniente de Miño inténase en Paderne presentando diferenzas co trazado de 1997. A primeira dáse xa no Concello de Miño, ao non o abandonar en Paderne por Ponte do Porco senón que continúa ata Ponte de Lambre por a AC-4804 e a segunda entre Trasmil e Chantada.

TRAMO PONTE DO PORCO - TRASMIL



O Camiño delimitado recupera o trazado do Camiño Real que unía Betanzos con Pontedeume. O trazado continúa dende Ponte do Porco pola estrada AC-4804 ata Ponte de Lambre, ponte de cadeirado do século XIV situado no antigo Camiño de Betanzos a Pontedeume, e tras atoparse na beira sur do río ascende polo Camiño Real ata o núcleo de Trasmil pasando pola fonte de Lambre e o seu lavadoiro, mentres que o trazado de 1997 se interna no Concello en Ponte do Porco en busca do artificial paso sobre a AP-9. Unha vez alcanzada a devandita cota, discorre de xeito case rectilíneo cara ao núcleo de San Pantaleón das Viñas e pouco máis adiante os camiños atopanse en Lambre

.TRAMO TRASMIL-CHANTADA

O Camiño delimitado é coincidente co Camiño Real de Betanzos a Pontedeume, que unha vez alcanzado o Ponte de Lambre continúa en discorrer practicamente rectilíneo polos núcleos de Lambre, Trasmil Porto de Arriba e Porto de Abaixo para unha vez alí xirar cara ao sur en busca da costa de Matacabalos. Dende alí avanza ata chegar a Chantada onde existiu un hospital para a asistencia a peregrinos, o Hospital de Guende. En cambio, o Camiño de 1997 dende Lambre diríxese a Barreiros e Abrodo nun continuo sobe e baixa para salvar os curso de auga presentes no territorio.

4. ESTADO DE CONSERVACIÓN DO CAMIÑO

O trazado ao seu paso polo municipio de Miño ofrece diversas tipoloxías de pavimentos. Tras un primeiro tramo por pistas perfectamente asfaltadas, dende Buiña ata a urbanización Costa-Miño utilízanse sendeiros con conservación precaria. Algúns tramos poden ofrecer dificultades aos peregrinos en bicicleta.

No que se refire ao paso xunto á urbanización Costa-Miño, o trazado discorre por un sendeiro que foi acondicionado para a ruta xacobeá, polo que non presenta problemas. Non obstante, o seu estado de conservación pode ser mellorado.

A saída da urbanización tras o paso polo campo de golf, realízase por unha corredeira con chan de terra que en épocas húmidas se embarra, dificultando o paso dos peregrinos. Isto mesmo sucede con algúns tramos do camiño que leva dende o paso sobre a autoestrada AP-9 ata as proximidades do núcleo de O Outeiro. En todo o tramo que dende O Outeiro descende a Ponte Baxoi, a ruta apóiase en pistas asfaltadas en perfecto estado.

En Ponte Baxoi iníciase un tramo que discorre por un sendeiro que avanza entre vexetación ata pasar baixo o viaduto da AP-9. Este camiño atópase ben definido, pero nalgúns tramos áchase invadido pola vexetación e o firme herboso vólvese barro en época de chuvias.

A chegada á poboación de Miño achega un tramo totalmente urbano á traza xacobeá. O paso pola capital municipal se realiza por rúas e prazas que non supoñen ningún problema para o peregrino. A saída da zona urbana se realiza cruzando sobre a vía férrea por unha pasarela peonil en boas condicións de conservación e adaptada ao paso de persoas con minusvalías.

O resto do trazado transcorre por pistas e estradas asfaltadas en bo estado de conservación. Tan só é destacable o tramo final pola estrada AC-4804, xa que non dispón de beiravía para o tránsito peonil.

Para todos os tramos do Camiño recoñecidos no traballo se fai unha análise dos seus parámetros técnicos que os definen fisicamente. Deste estudo preséntase neste documento a información que resume o estado de conservación actual destes trazados, mediante o Índice de Calidade Percibida e o estado de conservación do pavimento. En ambos os dous casos defínese unha situación denominada "Cautela" para identificar aqueles tramos que na actualidade non poden ser transitados de forma cómoda pero que poden chegar a sê-lo con intervencións lixeiras, e tamén aqueles tramos que debido a diversos motivos son dificilmente recuperables a curto prazo e quedan como cautela arqueolóxica.

ÍNDICE DE CALIDADE PERCIBIDA DO CAMIÑO (ICC)



	Calidade do Camiño	Lonxitude [Km]	Lonxitude [% municipal]	Lonxitude [% Camiño]
	Moi mala	1.4	29.8%	1.0%
	Mala	2.1	42.9%	1.5%
	Media	1.3	26.5%	0.9%
	Boa	0.0	0.2%	0.0%
	Moi boa	0.0	0.6%	0.0%
	Excelente	0.0	0.0%	0.0%
	Total xeral	4.8	100.0%	3.4%

Indicador creado para representar de forma sintética a conservación e calidade global de cada treito de camiño, combinando o estado de pavimento, a adecuación do entorno, a paisaxe percibida, a visibilidade e o tipo de plataforma.

CONSERVACIÓN DO CAMIÑO



	Conservación do Camiño	Lonxitude [Km]	Lonxitude [% municipal]	Lonxitude [% Camiño]
	Boa	2.7	56.1%	1.9%
	Regular	1.6	32.3%	1.1%
	Mala	0.6	11.6%	0.4%
	Total xeral	4.8	100.0%	3.4%

Estado de conservación do pavimento e plataforma do Camiño de Santiago.

5. DESCRICIÓN DO ÁMBITO

Dúas terceiras partes do ámbito do Camiño no concello de Paderne discorren en liña case recta de norte a sur, a excepción do seu primeiro tramo que adopta unha forma curva cara ao leste, motivada pola presenza do río Lambre. É neste mesmo primeiro tramo onde o ámbito sofre unha redución considerable na súa largura entre os núcleos de Trasmil e Porto de Abaixo, debido ao carácter máis urbano da zona e ao parcelario existente.

O Camiño percorre dúas parroquias: San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón) e a parroquia de Souto (Santa María), englobando os núcleos de Lambre, Trasmil, Porto de Abaixo, A Penoubiña, Baltar, Chantada, Vilademeus e Gas.

Deixando atrás o núcleo da Ponte do Porco, e xusto tras o cruzamento da autoestrada do Atlántico E-1 ou AP-9, o límite oeste da delimitación fai a súa entrada no concello de Paderne axustándose ao discorrer do río Lambre, e ensanchándose paulatinamente á vez que o fai a zona de ribeira do mesmo, xeralmente carente de árbores. Posteriormente pasa a afastarse da canle do río, e adopta formas máis irregulares e crebadas no seu paso polas áreas de parcelario urbano dos núcleos de Lambre a Porto de Abaixo. Tras este último toma dirección cara ao sur penetrando na parroquia de Souto, cun trazado que de novo se ensancha abarcando zonas densas de arboredo até o seu cruzamento coa estrada N-651. No seguinte tramo percorre maioritariamente límites de parcelas agrarias alternando con forestais. Tras o núcleo de Chantada o límite do ámbito axústase á estrada secundaria que leva ao núcleo de Souto, volvéndose a cingir de novo ás parcelas agrarias atravesando zonas de invernadoiros. Tras alcanzar ou Rego dá Picha o límite do ámbito cambia de concello cara a Betanzos.

O primeiro tramo do límite este do ámbito non acompaña paralelamente ao trazado do Camiño, que transita pola estrada, senón que discorre unha distancia variable respecto ao mesmo: máis afastada na entrada ao concello, cinguíndose á estrada na zona central nos lugares da Rega e As Pinazas, e afastándose de novo na zona na que o trazado toma forma de curva máis ao leste. Todo este primeiro tramo atravesa parcelas boscosas en ladeira. Tras cruzar cara ao sur a estrada AC-4804 adáptase á ribeira do río Lambre, e bordea os muíños da misericordia, continuando por zonas forestais ata que a paisaxe ábrese na zona de parcelas agrarias ao sueste do núcleo de Lambre. Tras axustarse a unha estrada secundaria diríxese cara ao oeste en dirección ao núcleo de Trasmil, achegándose de novo ao trazado do Camiño e acompañando ao mesmo. Tras alcanzar o núcleo de Porto de Abaixo, o límite cambia a súa dirección cara ao sur, entrando na parroquia de Souto (Santa María), tomando de novo distancia respecto ao Camiño cara ao leste, pola estrada secundaria que leva cara a Abrados, no límite entre parcelas agrarias e de bosque. Máis cara ao sur de novo discorre entre parcelas agrarias e pasa ao leste do núcleo de Chantada que queda incluído case completo no ámbito. No seu tramo final e case até a súa saída do concello de Paderne, o límite leste transcorre de novo entre parcelas de bosque e monte.



6. ELEMENTOS PATRIMONIAIS VINCULADOS AO CAMIÑO DE SANTIAGO

ELEMENTOS PATRIMONIAIS DENTRO DO ÁMBITO

NOME	LUGAR	PARROQUIA	TIPOLOXÍA	UTM_X	UTM_Y
Fonte do Xiro	Chantada	Souto (Santa María)	Elementos etnográficos	565.218	4.796.439
Fonte de Gas	Gas	Souto (Santa María)	Elementos etnográficos	565.168	4.794.939
Solar do Hospital de Guende	Chantada	Souto (Santa María)	Elementos etnográficos	565.204	4.796.357
Casa Vila	A Ponte do Porco nº 2	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Arquitectura civil	564.880	4.798.539
Pazo de Porto ou A Torre de Maceira	Porto de Arriba nº 33	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Arquitectura civil	565.124	4.797.300
Casa en Lambre	Lambre nº 32 - 36	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Arquitectura civil	565.896	4.797.935
Ponte do Porco	A Ponte do Porco	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón) - Miño (Santa María)	Arquitectura civil	564.888	4.798.566
Ponte Vella do Lambre	Lambre	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Arquitectura civil	565.905	4.797.918
Casa na Ponte do Porco	A Ponte do Porco nº 5	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Arquitectura civil	564.862	4.798.499
Casa na Ponte do Porco (II)	A Ponte do Porco nº 8	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Arquitectura civil	564.837	4.798.537
Casa en Chantada	Chantada	Souto (Santa María)	Arquitectura civil	565.232	4.796.500
Fonte - lavadoiro de Castelos	Chantada	Souto (Santa María)	Elementos etnográficos	565.434	4.796.273
Hórreo de Carmen	Chantada nº 44	Souto (Santa María)	Elementos etnográficos	565.295	4.796.506
Hórreo en Chantada	Chantada nº 48	Souto (Santa María)	Elementos etnográficos	565.349	4.796.516
Hórreo de Pereiro	Chantada	Souto (Santa María)	Elementos etnográficos	565.330	4.796.319
Lavadoiro de Chantada	Chantada	Souto (Santa María)	Elementos etnográficos	565.213	4.796.496
Palleira en Guende	Chantada	Souto (Santa María)	Elementos etnográficos	565.168	4.796.420
Palleira e hórreo en Gas	Gas nº 31	Souto (Santa María)	Elementos etnográficos	565.023	4.794.800
Muíño de Castelos ou da Fonte	Chantada	Souto (Santa María)	Elementos etnográficos	565.435	4.796.270
Muíño do Hospital	Chantada	Souto (Santa María)	Elementos etnográficos	565.164	4.796.377
Muíño do Río Novo ou de Cruxo	Chantada	Souto (Santa María)	Elementos etnográficos	565.377	4.796.242

NOME	LUGAR	PARROQUIA	TIPOLOXÍA	UTM_X	UTM_Y
Muíño de Néñez	Chantada	Souto (Santa María)	Elementos etnográficos	565.164	4.796.547
Muíño de Salinas	Chantada	Souto (Santa María)	Elementos etnográficos	565.150	4.796.610
Ponte do ferrocarril	A Ponte do Porco (CP 4804)	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Arquitectura civil	564.975	4.798.497
Casa do muiñeiro	A Ponte do Lambre	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Arquitectura civil	566.192	4.797.794
Ponte da Misericordia	A Ponte do Lambre	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Arquitectura civil	566.192	4.797.794
Muíños da Misericordia	A Ponte do Lambre	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Elementos etnográficos	566.192	4.797.794
Casa en Lambre	Lambre nº 21 (antigo 28)	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Arquitectura civil	565.692	4.797.568
Fonte-lavadoiro de Lambre	Lambre	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Elementos etnográficos	565.823	4.797.603
Hórreo en Lambre	Lambre nº 29	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Elementos etnográficos	565.734	4.797.612
Vivendas en Trasmil	Trasmil nº 16	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Arquitectura civil	565.406	4.797.423
Casa en Porto (I)	Porto nº 51	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Arquitectura civil	565.059	4.797.257
Casa en Porto (II)	Porto nº 23	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Arquitectura civil	565.063	4.797.201
Casa de Lista	Porto nº 25	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Arquitectura civil	565.057	4.797.208
Casa en Porto (III)	Porto nº 32	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Arquitectura civil	565.080	4.797.213
Casa en Porto (IV)	Porto de Arriba nº 23	San Pantaleón das Viñas (San Pantaleón)	Arquitectura civil	565.124	4.797.300
Mámoa do Rapadoiro.	Guende	Souto (Sta María).	Túmulo megalítico.	564.943	4.796.085
Monte do Castro		Souto	Castro	564.980	4.796.080

7. ANEXO FOTOGRÁFICO (2010-2012)



001



002



003



004



005



006



007



008



009



010



011



012



013



014



015



016



017



018



019



020



021



022



023



024



025



026



027



028



029



030



031



032



033



034



035



036



037



038



039



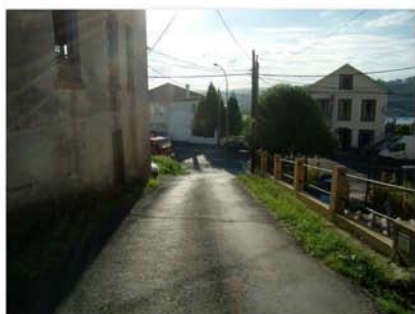
040



041



042



043



044



045



046



047



048



049



050



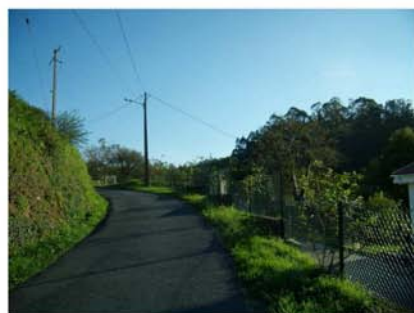
051



052



053



054



055



056



057



058



059



060



061



062



063



064



065



066



067



068



069



070



071



072



073



074



075



076



077



078



079



080



081



082



083



084



085



086



087



088



089



090



091



092



093



094



095



096



097



8. ANEXO PLANOS